

Evlerimizde süs eşyası ve suretler

Konya/Derebucak'tan Halil Eğilmez: “Tahtadan, taştan, alçıdan, plastikten ve bunlar gibi elle yapılan insan ve hayvan resimlerini namaz kılarken kible tarafıma koymuyorum. Ancak evlerimizde süs eşyası veya oyuncak plastik, alçı, tahta, taş, bez ve buna benzer maddelerden yapılmış ebatları irili, ufaklı da olsa kuş, bebek, hayvan vb. çeşitli eşyalar bulunmaktadır. Cebrâil (as): “Biz melekler, köpek ve sûret olan eve girmeyiz” buyurduğuna göre, evlerimizde bu tür eşyaların bulunmasının hükmü nedir?”

Konya'dan doktor okuyucumuz: “Evlere alınması mahzurlu olan sûretin vasfı nedir?”

İnsanlık tarihi kadar eski olan resim, sûret ve heykel meselesi maalesef tarih boyunca genelde “Tevhid” inancına zarar verecek boyutta kötü kullanılmıştır. Bazan ta'zim edilmiş, bazan uğura yorulmuş, bazan kutsanmış, bazan yüceltilmiş ve nihâyet tapınma aracı olarak kullanılmıştır. Resim, sûret ve heykelin bu kötü sicili, bir Tevhid dini olan İslâmiyet nazarında kendisini mahkûm etmeye elbette yeterli sebeptir.

Resimler, sûretler ve biblolar; konusuna ve resmi yapanın veya bulunduranın maksadına göre hüküm giyer. Tapmak, ta'zim göstermek, uğurlu saymak, takdis etmek gibi amaçlarla tahtadan, alçıdan, plastikten, taştan, bezden fark etmez, resim, biblo veya heykel yapmak, kullanmak, duvara asmak veya evde bulundurmak hiçbir şekilde câiz değildir, haramdır. Edep ve ahlâka aykırı olacak şekilde çıplak insan resmini yapmak, bulundurmak veya duvara asmak da câiz değildir, haramdır.

Bununla berâber, İslâmiyet maslahatı ve kullanılma amacını esas almış; amaçta bir eğrilik yoksa, yani Tevhid inancına zarar verecek bir yönelme yoksa, yani

kullanılmasında ta'zim, saygı, yüceltme ve uğurlu sayma gibi bir gâye yoksa, hiç olmazsa cansız mahlûkât resimlerini mübah kılmış; fakat canlı insan ve hayvan sûretinin ve resminin üç boyutlu olarak elle çizilmesine, heykelinin yapılmasına ve evin duvarında bulundurulmasına rızâ göstermemiştir.

*Hazret-i Âişe validemiz (ra) bir gün resimli bir yastık ve bir şilte satın almıştı. Bu yastığı evin içinde gören Allah Resülü (asm) içeriye girmedi ve kapıda beklemeye başladı. Hazret-i Âişe validemiz (ra), Peygamber Efendimizin (asm) rahatsızlığını anladı ve:

“Allah’a tevbe ederim! Bağışlayın yâ Resûlallah; günahım nedir?” dedi.

Allah Resûlü (asm):

“Bu yastığın burada işi nedir?” buyurdu. Âişe Validemiz (ra):

“Yâ Resûlallah! Oturasın veya yaslanasın diye senin için satın aldım!” dedi.

Peygamber Efendimiz (asm) de:

“Sûret yapanlara kıyamet gününde azap verilecek! Yaptığınıza hayat verin, denilecektir! Sûret bulunan evlere melâike girmez!” buyurdu. (1)

*Ebû Hüreyre (ra) rivâyet eder: Bir defasında Cebrâil Aleyhisselâm Resûlullah'ın (asm) huzur-u saadetine girmek için izin istedi. Allah Resûlü de (asm) müsaade buyurmuştu. Fakat Cebrâil (as): “Şimdi ben sizin evinize nasıl gireyim? Evinizde at ve insan resimlerini ihtiva eden bir perde asılıdır! Ya bu resimlerin başlarını koparmalısınız! Ya da bu perdeyi indirip yere sermelisiniz! Biz melâike zümresi, içinde resim bulunan eve girmeyiz!” dedi. (2)

Demek canlı resimlerini eve asmak uygun değildir. Bilhassa kible tarafında bulundurmamak namaz için de kerâhet oluşturmaktadır. Secde ettiğimiz ve namaz kıldığımız odalarımızın duvarlarında, giydiğimiz elbisede veya seccâde üzerinde canlı insan veya hayvan resmi veya fotoğrafı bulundurmamak câiz değildir. Bunun dışında, kapalı yerlerde muhafaza etmek kaydıyla ahlâkî ölçüler içinde resim bulundurmakta ise bir sakınca yoktur.

Resim yapma veya evde bulundurma konusunda İbn-i Abbas'ın (ra): “Resim yaparsan canlı olmayan ve ruhu olmayan ağaçların ve diğer nesnelere resimlerini yap!” (3) fetvâsı ile amel etmelidir. Yani manzara resmi yapmak ve evde bulundurmamak mubahtır. Ta'zim göstermek amacıyla olmaksızın; yere serilen sergide, üzerine oturuşan minderde, çığnemen yaygıda resim bulunmasında bir mahzur yoktur. Çocukların sırf oyuncak maksadıyla kullandıkları bebekler, biblolar, plastik malzeme ve oyuncaklar da mübahtır. (4)

Tek boyutlu birer çizgi san'atından ibâret olan karikatürler, şerre âlet etmemek şartıyla câizdir. Fotoğraf da, gölgelerin yansımaları veya hapsedilmesinden ibârettir. Meşru çizgiler korunduğu ve ahlâka aykırı olmadığı takdirde, “fotoğrafa özel” yasaklayıcı bir hüküm yoktur. Tevhid inancını zedeleyici boyutta ve maksatta olursa

haramdır; aksi takdirde kimlik, nüfus cüzdanı, pasaport vs... gibi belgelerde kullanmak veya şer olmamak ve bilhassa hayra hizmet kaydıyla fotoğraf bulundurmak veya kullanmakta da bir sakınca yoktur.

Dipnot:

- 1- Buhârî, C.6, S.414;
- 2- Buhârî, C.6, S.416;
- 3- Buhârî, C.6, S.534;
- 4- Buhârî, Edep, 81.1